

محمّد بن عبد الله

1192A

کتاب حل مسئلہ خجورہ لغوی

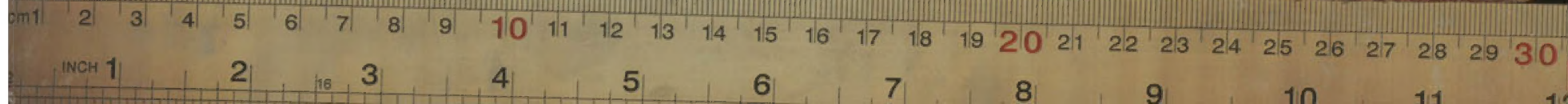
مؤلف میرزا محمد بن عبد القادر

9. 514

شماره قفسه ۱۵-۳

خطی

1000

این کتاب در کتابخانه
موزه و کتابخانه
جمهوری اسلامی ایران
ثبت شده است
شماره ثبت: ۱۳۵۹
تاریخ ثبت: ۱۳۵۹

در حدیث قرآن که در کتاب
مکتب مطبوعه
تقریباً ۱۳۵۹
تاریخ ثبت: ۱۳۵۹

این کتاب در کتابخانه
موزه و کتابخانه
جمهوری اسلامی ایران
ثبت شده است
شماره ثبت: ۱۳۵۹
تاریخ ثبت: ۱۳۵۹

برکت فی السهام
ویریدها بعد
فدایه علاج
و الکفان
و می ریم
عست مکاره

۱۵۰۰۳
۹۰۵۱۴

صفت نفوس
کتابخانه

کتابخانه
جمهوری اسلامی ایران

کتابخانه
جمهوری اسلامی ایران

بسم الله الرحمن الرحيم

تسایس هر از آتش صانع را سزاوارست که طایق سموات بعضی بر او نشسته و بپا کند و اگر بوقت
 شهادت بگوید که انا زینا السماء الدنيا برینة الکواکب از رب و زینت داده و بقصد و برتشی قادر را
 رسد که هر یک از کواکب ثواب و سیار در اثر و خاصیت موجود فرمود **شعر** جل من لا اله الا هو لا تعالی کون و لا
 کاف لغت ذاته الالهی حار و نور و همه الالهین و در دنیا معدود و در آخرت معدود و در بارگاه خیر نشسته باد
 که بد رحمت رصد و ثواب مد و زنج جدید شریعت و قانون طریقه کرد و اخبار سما و در آن درج خود و برای
 العین درجات مساوات و حرکات سیارات را آید به فرموده بنور عبود خود این پشت نظر و هوش را
 منور گردانید و خطبه استوار بر عرش خود خواند **شعر** رفعت از منبر افلاک و رفعت از خطبه افلاک اقامه فرموده از
 رخش افروخته شد به سعه و بر سر خود نشاند و در شایسته چو پیشین سبب انوار بین است و پس **والا** اول اعظم
 کرام او که هر کس از نباتات قدوم بشن مورد و الاهی فرستاده قطع الابد و کشته و کوه افلاک از غیبت
 عالم خاک شسته یا لینه کنت بر با کشته هر کس که بی نام نامی بشن سمت تحریر یابد هر چه خطبه که به اسم
 سامی بشن رسم تقریر پذیرد قطع خواهد بود صلوات الله و سلامه علیه و علیهم اجمعین **و بعد** بر زمین
 عالم را بپاشی و پاشی بر زمین و دست بر سر است که حضرت عزت جل آلوده و در تنویر هیچ شی از دنیا را بنیاید
 خلق کرده است کقول السلف **خالق الله ربنا عیبا** پس هر ذره از ذرات کائنات فایده و صلاحیت در آن
 مرتب است و هر شی از نباتات محتمل بر صفت و منفعت مخصوصا اجرام هکذا که با اتفاق جمیع سلف و اجماع
 اعیان خلف نشاء فیض بغایت و عبود منافع بنهایت اند و هر ذره ذرات از فیض متولای
 مستفیض و هر شی از نباتات اسرار بشن مستغنیست و کون و فایده و انفعاله مستغنیست
 نظرات کواکب در عالم علوی **شعر** به سبب زدها ن تا به دور به سبب بر زمین نخبه نور لا جرم کینه نور
 دانش کشن جریع بهما بفکر و اندیش از جملات کوشش افلاک مختلف وضعها کند الازارک بلند از هر یک
 جدا اثر مکان اثر را نه چندان از کوی آورد حکمها کردی کون از برای جهان بشان بیرون لا جرم هر دینان
 بارگاه دانش پیش نظر دقیق و فکر عمیق حرکات افلاک دوار و سیر هر یک از کواکب ثواب و سیار و جوی
 خاصی دیده منافع آن با نخبه بالهام و بحر به یافته در تعلیقات ثبت فرموده اند که از ادو ضاع افلاک و سیر
 نجوم آنچه تعاضی می کنند استقبالی آن واجب دانند و آنچه تمسار شود و کوی کند در رفیع آن حال استقامت
 کوشند و اختیار وقت جهت تجدید یکس و طلب معاش و زینت سفر و وصول خبر و برزم و زینم و کشت و کار

در کمال با نذر و تر انداز و نذر کار عالم و اول **شعر** یکن علم جملتها جند فاعله آن که صاحب فاعله است
 زینم و کشت و کار اختیار و تفنن در کار و ارباب حکمهای روشن در دست بهی الهام و جی با کمال است
 که جند از زبان ابر خویش صدق آن عاقبت شود معلوم و مسود این اوراق و محرر این کتاب به صغیر **علاء الله**
 و اوجهم **علاء الله** الفخ قطب الدین عبدالحی الزاهدی الحسین الکاک و فقهاسد لما یکب بر رضی بعد از نشانی
 مقدمات علوم دینیه الاده و مشتق علم نجوم نمود و بنا بر وجود مواضع انکار این آرزو از حجاب غیب رخ
 نمینود تا بدین جزو زمان که این سرگردان با وجود آنکه چون کواکب معجزه در تحت شعاع انساب انظار در
 احتراق و چمن بر صغر در محاق افتاده بود اخوان و خدان سبب از بهباب اتفاق نموده بودند که اگر
 صاحب جند خواستی که با ذیال عطا که در حقیق از وجود این شکسته مال بر طرف نماید حنوف و در دست اقدار
 از عا لغت پیش راه عطایای آن صاحب کمال آوردند تا این فقیر بهی تضر از دست فاضله انوار
 آن انساب که در در به بهره و مخفی کشته و غیبت یافته بشرف مطالعه انعم شریف نرسیده و هر شکلات
 معجز که در در زکات این فیض بنظر رسید با خود مشورت نمودم که اگر در طریق استخراج تقادیم کواکب از درج
 و بهشت طمان و سافقین طالع موالید مسوده نماید که طالبان انعم شریف اشتیاق استخراج در جهان
 بر این جهان که در دیکان که در در صاحبان دین و دولت شستن نماید و بعد از آن مطالعه کنندگان
 مؤلفه ابدع از ترش یا کند تا نف عقل ندای **شعر** یا خادیم جسم کم تسبیح بخدمه الطالب الیج فیما نیر
 اقدیق النقص است کمال فضا یلهام فانت بالنفس لا بالجسم ان **و در داد و این فقیر با قوزم بال و تفرق**
حال مرطاعت و انقیاد بسته چند کلمه در ساحت عقد تقویم و حل بعضی از تخلفات میرزای شریف الع
 یک بن شاه رخ بن تیمور که در کمال امار الله بر نه در جرحه بر در کوی و انکلا با بکل عقد موسوم
 ساحت التماس از مطالو کنندگان آنکه برین و خطا اگر مطلع شوند آنرا اصلاح فرمایند و الا بذیل
 عقی خطه باشند این کتاب برودت مقاله و خاتمه اتفاق افتاد **مقاله اول** در آنچه تعلق استخراج تقویم
 دارد و حل بعضی تخلفات میرزای شریف و عقد تقویم شتمی برنج **باب اول** در بیان استخراج تقادیم کواکب
 سهویستاره درین تقادیم شتمی چهار کواکب است در طالع عرض شتمی بر فضی **فصل اول** در بیان استخراج
 اوسا کواکب در این استخراج **فصل دوم** در طریق استخراج دستور بجهت استخراج **فصل سیم** در طریق تعدیل
 مابین السطرن و تصحیح تعدیل و استخراج تقادیم کواکب بباره در نصف النهار و غیر نصف النهار و تعدیل
 تقادیم کواکب است به طریق استخراج و حصول کف تصحیح بنصف النهار **فصل چهارم** در بیان حد ثواب و جود

وطلعت الشمس اصابع وطلعت اقدام وخرجت كواكب **فصل ثامن** در بیان مقامات كواكب ورجعت و استقامت **فصل نهم** در بیان مقامات كواكب ورجعت و استقامت
او جبر و تدبیر كواكب **فصل دهم** در تشریح و تفریب كواكب **فصل یازدهم** در ظهور و غیاب كواكب **باب بیستم**
در بیان طریق بستن نظرات كواكب و انصالات كلی و غیر ذلك مشتمل بر هشت **فصل اول** در بیان بستن نظرات
كواكب با قوس ساعات انصالات **فصل دوم** در بیان قاعده انصالات كلی و درستی ساعات انصالات و نظرات
تساوی آنرا و در مطلق **فصل سیم** در بحث انشعاع و خروج انشعاع **فصل چهارم** در بیان حاله كلیه عارضه كواكب را
از شرف و نوره و طریقه و مبوط و محاسبه و سابع ذنب **فصل پنجم** در بیان تحولات كواكب از جبر و تدبیر
جبر و البعد و جبر و اجتماع و استقبال **فصل ششم** در بیان انتقال قمر از جبر و تدبیر و بیان منازل قمر
و طلوع و سقوط آن و امر جبر و طبیع و داخلی و خارجی آن **فصل هفتم** در بیان ردیت هلال **فصل هشتم** در بیان
عرب و فارسی و روم و درستی سوره هریک و سوره عربی با واسطه و سوره نرکان **باب سی و یکم** در بیان
خسوف و كسوف و واقعات مشتمل بر دو **فصل اول** در بیان خسوف ماه **فصل دوم** در بیان كسوف قمر
و طریق عمل آن **باب سی و دوم** در بیان طالع سال و طریق عمل آن با اعمال مختلفه و تسویه البیوت و طالع تحول
از جبر و تدبیر و خطوط كواكب و ضعف و قوت كواكب مشتمل بر هشت **فصل اول** در بیان عمل فضل القدر
فصل دوم در بیان طالع سال بعد و بدست **فصل سیم** در بیان طالع سال بعد از آن و مرکز **فصل چهارم** در بیان
عرب و قوس **فصل پنجم** در بیان تسویه البیوت **فصل ششم** در بیان طالع تحول و جبر و **فصل هفتم** در بیان
كواكب از ارباب بیوت و شرف و حدود و وجوه و مبتدئ و مستقیم و انكشاف و حیز و نقل و جبر و تدبیر
و قبول و انكشاف و دفع طبع و دفع قوت و منع و جبر و دفع و مرادف و غایب و حیز و دفع و منع و جبر و دفع
و جدول قیاسات **باب سی و پنجم** در بیان آنچه ضروریات تقویم است و زواید که در تقویم تمام بکار دارند
مشتمل بر شش **فصل اول** در بیان روش محاسبه متبخره و جدول اوساط و طریق استخراج آن **فصل دوم**
در بیان مواضع سبغ خورشید و اوساط و طریق استخراج آن **فصل سیم** در بیان بستن ساعت معیوضه و ستور **فصل**
چهارم در بیان مدار الجوان که آنرا آریستارکوس و جدول آن **فصل پنجم** در بیان لایحه مشهوره از هر ماه
فصل ششم در بیان سوره طالع سال و مولید و جدول آن در زواید تقویم تمام **مقتل الحاق**
در بیان آنچه تعلق بطالع مولود دارد و محل آفتاب میرزای شهید و طریق عقد آن مشتمل بر **باب سی و ششم**
در بیان بعضی از اعمال نجوم در جهت قوس و سهم و میل سنکوس و طالع سنکوس و بعد کواكب از معدل النهار و مطلع در جبر و تدبیر

و از ارتفاع غیر و غیره و کاشف مشتمل بر هشت **فصل اول** در جهت قوس و سهم **فصل دوم** در میل سنکوس **فصل سیم** در معرفت
طالع سنکوس **فصل چهارم** در معرفت بعد کواكب از معدل النهار **فصل پنجم** در معرفت مطلع مکرر و درجه مکرر کواكب از ارتفاع غیر
فصل ششم در معرفت تعدیل النهار و قوس النهار و ساعت النهار **فصل هفتم** در مطلع طلوع و غروب و درجات طلوع و غروب
باب سی و هفتم در طالع مولود و وقت ولادت و تعیین و تحقیق و نمودارات و تعیین میلان و کواكب
و عرض اشیاء كواكب و سهم الساعده و جهت عرض و تعدیل النهار و حادث و مطلع صحیح و مطلع کاذب و معدل النهار
مشتمل بر شش **فصل اول** در طالع مولود و وقت ولادت و تعیین و نمودارات **فصل دوم** در تعیین میلان و کواكب
و زیاده و نقصان عطیه بسبب نظر بعد و **فصل سیم** در عرض اشیاء كواكب و سهم الساعده و جهت عرض
هر یک **فصل چهارم** در تعدیل النهار و حادث **فصل پنجم** در معرفت مطلع صحیح کواكب **فصل ششم** در معرفت مطلع کاذب
کواكب و استخراج درجه مولود از معدل البروج شمالی **باب سی و هشتم** در معرفت اشیاء كواكب و طالع کواكب
مشتمل بر دو **فصل اول** در اشیاء و طالع تحول **فصل دوم** در تعیین **فصل هفتم** در بیان طریق نوشتن طالع مولود
و بعضی احکام متفرقه نجوم از جبر و تدبیر و اشیاء كواكب و اشیاء كواكب و اشیاء كواكب و اشیاء كواكب
در آنچه تعلق به استخراج تقویم دارد و محل آفتاب میرزای شهید و عقد تقویم مشتمل بر **باب سی و نهم**
در بیان استخراج تقویم کواكب سبعینیه و در پس و تقویم مشتمل بر کواكب و اشیاء كواكب و اشیاء كواكب
فصل اول در بیان استخراج اوساط کواكب و در پس از آن جدید بدانکه میرزای شهید الغ بیگستان در دفع نجوم
کواكب در موعده میرزای شهید و **باب سی و دهم** در مقدار سیم از موعده زنج جدید و قیاسیم که اوساط اشیاء
کواكب استخراج کنیم از آنرا و جبر معلوم کنیم اگر سالها از آن فاصله ما بین آنست و چه در آنست و چه در آنست
باشد جهت تقویم انساب مرکز دایره با زوای آن سالها بر گیریم و اگر پیشتر یا پس تر بای آن سال که باین او و سال
سریال باشد یا نصف سیم بر گیریم و کلاه داریم و کلاه سریال جدول سیم بر گیریم و از آنجا کلاه داشته ایم بجا
اگر از آنجا مطلوب بیشتر باشد و غیر اینیم اگر کمتر باشد مرکز دایره انساب در اول سال مطلوب بجا بیاوریم
باز از آنجا و روز مطلوب از جدول شهر و ایام آنچه با هم بر اوج و مرکز از آنیم تا مرکز دایره و در نصف النهار
روز مطلوب بطلوع رعد که **فصل یازدهم** در استخراج سیم از موعده زنج جدید و قیاسیم که اوساط اشیاء
از جدول ما بین الطالی بر گیریم اگر طول شهر مطلوب کمتر از طول موضع رعد باشد بر او افزاییم و الا بجا بیاوریم تا مرکز دایره
در نصف النهار روز مطلوب در شهر مطلوب حاصل آید و جهت قمر مرکز و خاصه و در وسط قمر و در وسط رعد
کواكب دیگر مرکز و خاصه دایره هم برین ترتیب حاصل کنیم **حل** بدان ای که بعد از آنکه اشیاء كواكب را که خواستیم در

[illegible]

صورت جدول اوساط قمر در هر مذکور نیست

۱۰۴ = کتب - ۲۸۳۵

حرکت کیلئے ۴ ساکومت ۱۱ نواۓ ۱۰۰ اسرلا ۱۰۰ لہ نظ

[illegible]

الشهر: المربع الخاص بالوسط

فروغیہ - ۲ - بطور - تار کے لئے جو

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰

حرف ای ۲ که در هر خط کا و ۲۱ ماضی ۱۰۵

طريق	-	هكاهد	الحل	المسافة
١٥				

مصری ایجا طے ہد مل و اولہ - - - - -

سید برہنہ سے ملا کر لو ب کہ سہ ماہی خط لکھا

[illegible]

ابامساء - هو من طلبة او طلبة

ادرماد باد لک ما - ۱ - ۲ - ۳ - ۴ - ۵ - ۶ - ۷ - ۸ - ۹ - ۱۰ - ۱۱ - ۱۲ - ۱۳ - ۱۴ - ۱۵ - ۱۶ - ۱۷ - ۱۸ - ۱۹ - ۲۰ - ۲۱ - ۲۲ - ۲۳ - ۲۴ - ۲۵ - ۲۶ - ۲۷ - ۲۸ - ۲۹ - ۳۰ - ۳۱ - ۳۲ - ۳۳ - ۳۴ - ۳۵ - ۳۶ - ۳۷ - ۳۸ - ۳۹ - ۴۰ - ۴۱ - ۴۲ - ۴۳ - ۴۴ - ۴۵ - ۴۶ - ۴۷ - ۴۸ - ۴۹ - ۵۰ - ۵۱ - ۵۲ - ۵۳ - ۵۴ - ۵۵ - ۵۶ - ۵۷ - ۵۸ - ۵۹ - ۶۰ - ۶۱ - ۶۲ - ۶۳ - ۶۴ - ۶۵ - ۶۶ - ۶۷ - ۶۸ - ۶۹ - ۷۰ - ۷۱ - ۷۲ - ۷۳ - ۷۴ - ۷۵ - ۷۶ - ۷۷ - ۷۸ - ۷۹ - ۸۰ - ۸۱ - ۸۲ - ۸۳ - ۸۴ - ۸۵ - ۸۶ - ۸۷ - ۸۸ - ۸۹ - ۹۰ - ۹۱ - ۹۲ - ۹۳ - ۹۴ - ۹۵ - ۹۶ - ۹۷ - ۹۸ - ۹۹ - ۱۰۰ - ۱۰۱ - ۱۰۲ - ۱۰۳ - ۱۰۴ - ۱۰۵ - ۱۰۶ - ۱۰۷ - ۱۰۸ - ۱۰۹ - ۱۱۰ - ۱۱۱ - ۱۱۲ - ۱۱۳ - ۱۱۴ - ۱۱۵ - ۱۱۶ - ۱۱۷ - ۱۱۸ - ۱۱۹ - ۱۲۰ - ۱۲۱ - ۱۲۲ - ۱۲۳ - ۱۲۴ - ۱۲۵ - ۱۲۶ - ۱۲۷ - ۱۲۸ - ۱۲۹ - ۱۳۰ - ۱۳۱ - ۱۳۲ - ۱۳۳ - ۱۳۴ - ۱۳۵ - ۱۳۶ - ۱۳۷ - ۱۳۸ - ۱۳۹ - ۱۴۰ - ۱۴۱ - ۱۴۲ - ۱۴۳ - ۱۴۴ - ۱۴۵ - ۱۴۶ - ۱۴۷ - ۱۴۸ - ۱۴۹ - ۱۵۰ - ۱۵۱ - ۱۵۲ - ۱۵۳ - ۱۵۴ - ۱۵۵ - ۱۵۶ - ۱۵۷ - ۱۵۸ - ۱۵۹ - ۱۶۰ - ۱۶۱ - ۱۶۲ - ۱۶۳ - ۱۶۴ - ۱۶۵ - ۱۶۶ - ۱۶۷ - ۱۶۸ - ۱۶۹ - ۱۷۰ - ۱۷۱ - ۱۷۲ - ۱۷۳ - ۱۷۴ - ۱۷۵ - ۱۷۶ - ۱۷۷ - ۱۷۸ - ۱۷۹ - ۱۸۰ - ۱۸۱ - ۱۸۲ - ۱۸۳ - ۱۸۴ - ۱۸۵ - ۱۸۶ - ۱۸۷ - ۱۸۸ - ۱۸۹ - ۱۹۰ - ۱۹۱ - ۱۹۲ - ۱۹۳ - ۱۹۴ - ۱۹۵ - ۱۹۶ - ۱۹۷ - ۱۹۸ - ۱۹۹ - ۲۰۰ - ۲۰۱ - ۲۰۲ - ۲۰۳ - ۲۰۴ - ۲۰۵ - ۲۰۶ - ۲۰۷ - ۲۰۸ - ۲۰۹ - ۲۱۰ - ۲۱۱ - ۲۱۲ - ۲۱۳ - ۲۱۴ - ۲۱۵ - ۲۱۶ - ۲۱۷ - ۲۱۸ - ۲۱۹ - ۲۲۰ - ۲۲۱ - ۲۲۲ - ۲۲۳ - ۲۲۴ - ۲۲۵ - ۲۲۶ - ۲۲۷ - ۲۲۸ - ۲۲۹ - ۲۳۰ - ۲۳۱ - ۲۳۲ - ۲۳۳ - ۲۳۴ - ۲۳۵ - ۲۳۶ - ۲۳۷ - ۲۳۸ - ۲۳۹ - ۲۴۰ - ۲۴۱ - ۲۴۲ - ۲۴۳ - ۲۴۴ - ۲۴۵ - ۲۴۶ - ۲۴۷ - ۲۴۸ - ۲۴۹ - ۲۵۰ - ۲۵۱ - ۲۵۲ - ۲۵۳ - ۲۵۴ - ۲۵۵ - ۲۵۶ - ۲۵۷ - ۲۵۸ - ۲۵۹ - ۲۶۰ - ۲۶۱ - ۲۶۲ - ۲۶۳ - ۲۶۴ - ۲۶۵ - ۲۶۶ - ۲۶۷ - ۲۶۸ - ۲۶۹ - ۲۷۰ - ۲۷۱ - ۲۷۲ - ۲۷۳ - ۲۷۴ - ۲۷۵ - ۲۷۶ - ۲۷۷ - ۲۷۸ - ۲۷۹ - ۲۸۰ - ۲۸۱ - ۲۸۲ - ۲۸۳ - ۲۸۴ - ۲۸۵ - ۲۸۶ - ۲۸۷ - ۲۸۸ - ۲۸۹ - ۲۹۰ - ۲۹۱ - ۲۹۲ - ۲۹۳ - ۲۹۴ - ۲۹۵ - ۲۹۶ - ۲۹۷ - ۲۹۸ - ۲۹۹ - ۳۰۰ - ۳۰۱ - ۳۰۲ - ۳۰۳ - ۳۰۴ - ۳۰۵ - ۳۰۶ - ۳۰۷ - ۳۰۸ - ۳۰۹ - ۳۱۰ - ۳۱۱ - ۳۱۲ - ۳۱۳ - ۳۱۴ - ۳۱۵ - ۳۱۶ - ۳۱۷ - ۳۱۸ - ۳۱۹ - ۳۲۰ - ۳۲۱ - ۳۲۲ - ۳۲۳ - ۳۲۴ - ۳۲۵ - ۳۲۶ - ۳۲۷ - ۳۲۸ - ۳۲۹ - ۳۳۰ - ۳۳۱ - ۳۳۲ - ۳۳۳ - ۳۳۴ - ۳۳۵ - ۳۳۶ - ۳۳۷ - ۳۳۸ - ۳۳۹ - ۳۴۰ - ۳۴۱ - ۳۴۲ - ۳۴۳ - ۳۴۴ - ۳۴۵ - ۳۴۶ - ۳۴۷ - ۳۴۸ - ۳۴۹ - ۳۵۰ - ۳۵۱ - ۳۵۲ - ۳۵۳ - ۳۵۴ - ۳۵۵ - ۳۵۶ - ۳۵۷ - ۳۵۸ - ۳۵۹ - ۳۶۰ - ۳۶۱ - ۳۶۲ - ۳۶۳ - ۳۶۴ - ۳۶۵ - ۳۶۶ - ۳۶۷ - ۳۶۸ - ۳۶۹ - ۳۷۰ - ۳۷۱ - ۳۷۲ - ۳۷۳ - ۳۷۴ - ۳۷۵ - ۳۷۶ - ۳۷۷ - ۳۷۸ - ۳۷۹ - ۳۸۰ - ۳۸۱ - ۳۸۲ - ۳۸۳ - ۳۸۴ - ۳۸۵ - ۳۸۶ - ۳۸۷ - ۳۸۸ - ۳۸۹ - ۳۹۰ - ۳۹۱ - ۳۹۲ - ۳۹۳ - ۳۹۴ - ۳۹۵ - ۳۹۶ - ۳۹۷ - ۳۹۸ - ۳۹۹ - ۴۰۰ - ۴۰۱ - ۴۰۲ - ۴۰۳ - ۴۰۴ - ۴۰۵ - ۴۰۶ - ۴۰۷ - ۴۰۸ - ۴۰۹ - ۴۱۰ - ۴۱۱ - ۴۱۲ - ۴۱۳ - ۴۱۴ - ۴۱۵ - ۴۱۶ - ۴۱۷ - ۴۱۸ - ۴۱۹ - ۴۲۰ - ۴۲۱ - ۴۲۲ - ۴۲۳ - ۴۲۴ - ۴۲۵ - ۴۲۶ - ۴۲۷ - ۴۲۸ - ۴۲۹ - ۴۳۰ - ۴۳۱ - ۴۳۲ - ۴۳۳ - ۴۳۴ - ۴۳۵ - ۴۳۶ - ۴۳۷ - ۴۳۸ - ۴۳۹ - ۴۴۰ - ۴۴۱ - ۴۴۲ - ۴۴۳ - ۴۴۴ - ۴۴۵ - ۴۴۶ - ۴۴۷ - ۴۴۸ - ۴۴۹ - ۴۵۰ - ۴۵۱ - ۴۵۲ - ۴۵۳ - ۴۵۴ - ۴۵۵ - ۴۵۶ - ۴۵۷ - ۴۵۸ - ۴۵۹ - ۴۶۰ - ۴۶۱ - ۴۶۲ - ۴۶۳ - ۴۶۴ - ۴۶۵ - ۴۶۶ - ۴۶۷ - ۴۶۸ - ۴۶۹ - ۴۷۰ - ۴۷۱ - ۴۷۲ - ۴۷۳ - ۴۷۴ - ۴۷۵ - ۴۷۶ - ۴۷۷ - ۴۷۸ - ۴۷۹ - ۴۸۰ - ۴۸۱ - ۴۸۲ - ۴۸۳ - ۴۸۴ - ۴۸۵ - ۴۸۶ - ۴۸۷ - ۴۸۸ - ۴۸۹ - ۴۹۰ - ۴۹۱ - ۴۹۲ - ۴۹۳ - ۴۹۴ - ۴۹۵ - ۴۹۶ - ۴۹۷ - ۴۹۸ - ۴۹۹ - ۵۰۰ - ۵۰۱ - ۵۰۲ - ۵۰۳ - ۵۰۴ - ۵۰۵ - ۵۰۶ - ۵۰۷ - ۵۰۸ - ۵۰۹ - ۵۱۰ - ۵۱۱ - ۵۱۲ - ۵۱۳ - ۵۱۴ - ۵۱۵ - ۵۱۶ - ۵۱۷ - ۵۱۸ - ۵۱۹ - ۵۲۰ - ۵۲۱ - ۵۲۲ - ۵۲۳ - ۵۲۴ - ۵۲۵ - ۵۲۶ - ۵۲۷ - ۵۲۸ - ۵۲۹ - ۵۳۰ - ۵۳۱ - ۵۳۲ - ۵۳۳ - ۵۳۴ - ۵۳۵ - ۵۳۶ - ۵۳۷ - ۵۳

دیماء

بسم الله الرحمن الرحيم

۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰

الجمعة ١٢ من شهر ربيع الأول سنة ١٢٨٠ هـ

حرکت بخلاف داند اس . ه بطا . ه شوط ۹۶۴

یعنی دفع تحت انوقت نقصان کنیم بهت حاصل آید و در ده روزنه عشر البت که بهت یکروزه است بطریق که قبلا این
مذکور شد بهت ده روزنه را در شش ضرب کنیم بهت یکروزه حاصل آید و محصل البت در پنجروزه بگیریم یعنی
بر پنج یک گیرند و زیاده بر پنج را در دوازده ضرب کنیم بهت یکروزه حاصل آید **مثال** بهت پنجروزه **عطار** **م**
پس از آنکه گرفته در دوازده ضرب کردیم **م** شد در آنکه نوشتم و در **م** **۲۴** بلکه گرفتیم و سه که زیاده بر پنج است
در دوازده ضرب کردیم **لو** شد **م** را بهت گرفتیم بر هر افزودیم شد **م** و در **م** **۹** نوشتم و از **ج** پنج مانده
بود یکا گرفتیم و در **م** **۹** نوشتم شد بهت یکروزه **عطار** **م** اما حرکت شهر در آنروز **م** و حرکت مرکز
و خاصه زحل و شتر و مرغ و زهر و عطارد بطریق است که در جدول دانسته و حرکت اوج شمس و خاصه کواکب
اول نوشته شده و حرکت قمر بطریق است که در فصل دوم گذشت و جدول است

تعداد ۱۱

بعد از ابروت کوکب ضرب کند و بر بهت و چهار قسمت کند و خارج قسمت را از تقویم نصف النهار کم کند
و الوقت مطلوب پیش از نصف النهار باشد و بر تقویم نصف النهار افزايند اگر بعد از نصف النهار باشد
و اگر در عين نصف النهار باشد همان بغيره تقویم کوکب باشد و چون مرزای شهر میدرخش بر جدول خود
البعد عمل کرده ساعات بعد از جدول خود و البعد مقوس کنند و در قدر جدول سیر مقرر معدل بساعات
بعد و بهت مقرر باید گرفت از ملتقای هر دو و در بابت کوکب ضرب و قسمت باید کرد و ما از برای
هر یک مثال بگوئیم که همان شود این **مثال** در سال از روز بهت معش کویله چهار ساعت و ده دقیقه
شب آینه میشود و خواستیم که تقویم کوکب در الوقت معلوم کنیم **آئین** در الوقت تقویمی است
۴۴ و مقرر تقویم او بود نصف النهار روزی سه شنبه قبل از روز این **طالع** ساعات نصف النهار این
۴۵ ساعات بعد از نصف النهار این **طالع** بهت مقرر **طالع** پس بهت مقرر ساعات بعد از نصف النهار
از جدول سیر معدل مقرر در شصت شد این **طالع** و این را هجتم بعد ماض بود بر تقویم مقرر افزودیم شد تقویم مقرر

۵	۶
۴	۷
۳	۸
۲	۹
۱	۱۰

عبدالله بن محمد بن عبدالمطلب

35

در دقایق نسب ضرب کردیم شد عرض شش جنوبی و یکجمله زاید و ناقص هرگز از ده عقب آن بر داشتیم بود
و دقایق النسب جنوبی خاصه عدد هزار و بار از آن معدل بقدر ما بین الظلین میل صودی
برداشتیم بود و دقایق النسب ضرب کردیم شد عرض جنوبی **۶۴** که در معدل عقب **۳۶** که دقایق النسب
شود **۲** خاصه معدل **۴۱** میل جنوبی او **۱۸** ضرب کردیم شد عرض برج صاعد ناقص **۴** - و الله اعلم
عقد ششم در بیان عرض قطبین یعنی زمره و عطار در مرکز معدل هر یک از عرض اول و دقایق النسب عرض
دوم و سوم بر کردیم و عرض اول زمره و ایالتی و عرض اول عطار جنوبی بود و ایالتی عدوت شمالی یا جنوبی هر یک
از دقایق النسب عرض دوم و سوم نگاه داریم و یکجمله عدد هر یک از میل و انحراف بر کردیم و عدوت **شماره ۷**
در هر دو نگاه داریم پس دقایق النسب دوم در میل ضرب کنیم عرض دوم حاصل شود پس یکجمله اگر در دو عدوت
و دقایق النسب **شماره ۷** باشد بود و **۷** شد عرض دوم شمالی شد و الا جنوبی پس دقایق النسب عرض سوم هر یک
ضرب کنیم تا عرض سیم حاصل شود و جته این هم بر آن قیاس معلوم باید کرد و چون هر سه عرض معلوم شد اگر هر سه
در یکجمله باشند جمع کنیم و الا آنچند در یکجمله باشند با هم جمع کنیم و آنچه مخالف باشند از بیشترین یکجمله عرض جدا
جمعیم یا باقی باشد در جهت جمع **شماره ۸** بداند که این دو کوکب را سه عرض استخراج باید کرد و یک عرض محقق شود
پس بر مرکز معدل عرض اول بر کرد و از آن زمره و ایالتی بود و از عطار در ایالتی جنوبی و از الزهراء در ایالتی بار و دیگر
هم بر مرکز معدل دقایق النسب ثانی بر کردیم **شماره ۷** او بداند و یکجمله عدد از معدل عرض ثانی بفرصه و میل
بر دارند و شمالی و جنوبی او بداند و در آن دقایق النسب ضرب کنند و اگر دقایق النسب عرض در یکجمله
یافته باشند مفر و عرض شمالی بود و اگر مختلف باشند در جهت عرض جنوبی باشد پس این عرض ثانی گویند
و **شماره ۸** بر سر آن بنویسند بار دیگر بار از مرکز معدل دقایق نسب ثانی بر کنند و بار از او خاصه عدد عرض ثانی
بر کنند و جهت در او بداند و در هر یک ضرب کنند اگر جهت هر دو موافق باشد عرض ثانی شمالی بود و اگر مخالف بود
عرض ثانی جنوبی بود بعد از آن یکجمله بر سه عرض اگر در یکجمله باشند در شمال بر سه را با هم جمع کنند عرض کوکب
بود در شمال و الا بفرقه و در جهت در یکجمله قرار بداند و در ایالتی با هم جمع کنند و الا مخالف باشد کم از بیشین
یکجمله آنچه باقی ماند عرض کوکب بود و در جهت قاضی از شمال و جنوب **شماره ۹** در اول فرود آمد مذکور مرکز معدل
زمره **شماره ۱۰** بر مرکز معدل عرض اول **شماره ۱۱** بود این پس بر مرکز معدل دقایق النسب ثانی برداشتیم بود **شماره ۱۲**
و خاصه معدل در اول مذکور **شماره ۱۳** و خاصه معدل از معدل عرض ثانی بفرصه و انحراف برداشتیم میل
شمالی **۱** - انحراف شمالی **۴۱** پس دقایق النسب دوم در میل ضرب کردیم **۴۱** شد برقع و این عرض دوم یا

چون وقایع نسبت یافته و میل مختلف بوده و در بعضی عرض دوم علامت جنوبی نوشته شد و در بعضی از آن که در معدل اتفاق
 النسب ثالث بر نوشته بود **نشد** و باز از معدل عرض ثالث بعضی آنکه بر نوشته بود در وقایع النسب کمر در پیش
 شد **نشد** و این عرض سیم بود پس عرض اول **نشد** و عرض دوم **نشد** و عرض سیم **نشد** پس آن دو که
 در یکجهت بودند جمع کردیم و تفاضل کردیم بین آن که در جهت مختلف بودند و تفاضل اول بود **نشد** و این عرض معدل
 زهره باشد و چون خواستیم که زاویه ناقص بدست آوریم که معدل بود در هر دو راه مذکور **نشد** و عرض اول **نشد**
 وقایع النسب **نشد** خاصه معدل **نشد** عرض دوم **نشد** وقایع النسب **نشد** آنکه آن خلاف **نشد**
 عرض ثالث **نشد** و عرض معدل زهره شمالی صاعد زاویه **نشد** و **نشد** اما عرض عطار بقدری مثال هر که معدل
 عطار در درجه است یکم دیماه **نشد** عرض اول عطار **نشد** وقایع النسب **نشد** خاصه معدل **نشد** میل **نشد**
 عرض دوم جنوبی **نشد** وقایع النسب **نشد** آنکه آن خلاف **نشد** عرض سیم جنوبی **نشد** چون هر عرضی در
 یکجهت بودند جمع کردیم شد عرض محقق جنوبی عطار **نشد** و چون خوانند که عرض کوکب در تقویم ثبت کنند
 جدول در جدولی جدول تقویم هر کوکب وضع نمایند و در هر روز عرض کوکب استنباط کرده و در هر روز جدول
 تقویم همان روز نویسنند و جدول در جدول تخمین و تقریب قریب تحقیق عمل مظهر الدین قاری رحمه الله
 درین محضه ایراد کردیم که در اینجا بطریق تسهیل عرض کوکب و میل شمس بقویم ثبت نماید هر روز و هر روز

فایده	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰	
میل	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
عرض	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
عرض	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
عرض	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
عرض	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
عرض	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
عرض	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
عرض	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
عرض	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
عرض	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
عرض	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
عرض	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
عرض	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵</																									

ص

فصل پنجم در بیان خط کوکب بنظر طالع به آنکه در قمر من تقویم یکروزه او علی کند محتاج به خط نیست
 و در شش کوکب دیگر که ده روزه و پنج روزه عمل میکنند محتاج به خط و خط جابر است از بیرون آوردن حرکت
 یکروزه کوکب از حرکت ده روزه یا پنج روزه اما خط ده روزه بنظر طالع چون عشر الهبت کوکب در جانی نویسنند و در
 و تقویم آنروز از دستور برشته در زیر او نویسنند برج و درجه و دقیقه و ثانیه های ذکر یکبار و اگر کوکب بقیه باشد در
 عشر الهبت را بر همان تقویم افزایند تقویم یکروزه یکروزه در آن عشر الهبت حاصل آید و اگر کوکب رابع عشر الهبت
 از همان تقویم کم کنند تقویم یکروزه یکروزه حاصل آید **مثال** تقویم شمس در اول تیر ماه سال ۱۰۰۰ **نشد** و عشر الهبت **نشد**

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰		
عرض	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
میل	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰

بدینصورت نوشتیم و افزودیم ده روزه بدینطریق حاصل شد و علامت صحیح این عمل است
 که چون عشر الهبت را بر روزهم افزایند یعنی تقویم یا زده هم نیز شود چنانکه شده و آنرا در
 جدول شده و تقویم زحل در اقل شهر مذکور بود **نشد** و عشر الهبت **نشد**
 چون مستقیم بود افزودیم حرکت ده روزه حاصل شد و چون آنکه
 حرکت روزها زده هم دستور یعنی پس عمل در هر دو صحیح باشد و در
 که زحل رابع باشد در اول آذر ماه تقویم او بود **نشد**
 و عشر الهبت بود **نشد** و عشر الهبت را از وی نقصان کردیم
 تقویم آن ده روزه یکروزه حاصل شد بدینصورت

بهر	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
بهر	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
بهر	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
بهر	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
بهر	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
بهر	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
بهر	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
بهر	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
بهر	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
بهر	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
بهر	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
بهر	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
بهر	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
بهر	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹								

بست خط کوکب جنوبی سابق با بهت وسط موافق می باشد از دو دقیقه تفاوت
 باشد بنظر طالع را نند و الا بقس اختلاف و ما در شمس زحل مشترک دریم بنظر طالع عمل کردیم
 چه بهت سابق با بهت وسط تفاوت بسیار میکنند اما در برج و زهره و عطار و قمر تفاوت
 بسیار میکنند و اینجا که تفاوت بسیار است احتیاج قوس اختلاف میشود و آنجاست که در پنج روز
 ثلث تفاوت یکبار کم و در ده روز تفاوت مابین یازده قسمت کنیم و ضعف خارج صحیح
 بگیریم و ثلث تفاوت را پنج بار متوالی بر بهت سابق افزایم اگر بهت اوسط زیاد از

[illegible]

بهرت سابق باشد و بکامیابیم اگر کمتر باشد تا بهشتی معدل روزگار بخاک نماند و نه کانه حاصل شود
و بآن بهشتی تقویم افزوده باید دارند و چند سال که در وقت گذرند پسین و نه سال نوشته
بودیم در اینجا ابرو کردیم تا بر ناظران آن نباشد **دشال** در تقویم اختلاف داده اند
و بر این هم افزوده اند تقویم **مخرج** **مالک** تقویم روز و شبش **شماره** و این بهشت سابق
۴۴۱ و بهشت وسطی غیر از بهشت بود این **کرم** تفاوت میان بهشت باقی و بهشت
اولی **ط** بر این زده صنعت کردیم بدین صورت و خارج قسمت **ک**
خارج قسمت

این تعقیبات است باشد پس تعقیبات چون که بوسیله مستقیم بود بر تقویم افزوده
بر صورت تقویم این ده روزه حاصل شد و چنانچه بر تقویم روزیستم افزوده و تقویم
روزیمت و یکم حاصل شد پس معلوم شد که عمل صحیح است **مثال** دیگر این تقویم
ست و یکم مذکور **که** برش **که** بهت وسطی یعنی غیر الهیت **که** تفاوت
یازده قسمت کردیم چنانکه سبق ذکر یافت شد خارج قسمت **که** مضاعف غنیم
شد چنانچه بهت وسطی کمتر از بهت سابق بود کاستیم در مضاعف و بر تقویم کردیم

افزودیم شد تقویم ده روزه روز بروز این **شمال** ویکره است و وسط زاده از است
سابق است و تقویم کم کوب در آن قصی حجت جهت بدین طریق تقویم او **الح**
است سابق ما است و وسط **مد** تفاوت را بدین صورت یافتیم این تفاوت **الح**
برای زده قسمت کردیم شد این **الح** و خارج قسمت را مضاعف ساختیم شد **لو**
چون است سابق کمتر بود بر است سابق افزودیم و از تقویم کم کردیم بدین صورت و در
است ده روزه این سه مرتبه بجهت و استقامت خدا امر را گرفت

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

[illegible]

مفت درویشی

[illegible]

و رجعت و استقامت جزای میسرید میفرماید که بجهت مقامات جدول وضع کرده ایم که برگزین معادل هرگز
در این جدول در اندام بشری آنکه برگزین معادل زحل درجه و برگزین معادل مشتری درجه و زهره و
عطارد و درجه افزاینده پس باین مکرر از جدول مقامات برگردند و چون خاصه معده را با مقدار اربعه مقام اول
و مبداء رجوع و چون بنام آن تا دور رسد مقام دوم باشد و مبداء استقامت و چون کوکب در جدول مقامات
که در اینم که چنانست خواهد شد بعد میان کوکب و مقام یکدیگر و برگزین یکروزه خاصه معده قسمت میکنند تا
معلوم شود **حل** چه آنکه مقام اول نقطه است بر منطقه تدویر که چون کوکب از آن بگذرد مستقیم گردد و چون
برگزین معادل کوکب در جدول که سبق ذکر داشت اضافه نمایند که در وسطی حاصل میشود و برگزین وسطی از مقام
برج و درجه و دقیقه برسد از یک چون خاصه معده را با مقدار رسد اول رجعت است و بعد میان خاصه معده
کوکب و مقام یکدیگر که اگر مقام اول کمتر از خاصه معده است بعد استقبال است و اگر بیشتر است بعد از
یکروزه خاصه معده قسمت میکنند و در مرتبه اول از خارج قسمت بجهت روز است اگر بر روز رسد و در مرتبه
دوم رقوم باقی قسمت را در **کد** بجهت ساعات ضرب کنند و در مرتبه سیم بجهت و قیاق رجعت و استقامت
در شصت ضرب میکنند و عمل را با فرساینم **مثال** رجعت در مبداء یکم خرداد ماه مذکور که برگزین معادل
زحل بود **الکد** مبداء درجه چنانچه اصد رحه اصد فرموده بر در وسطی افزوده شد که در حقیقت یعنی مرکز
و سطحی این **کد** نظر کردیم بر پنج در مقام اول زحل **کد** خاصه معده در مبداء یکم شهریور که در **الکد**
تفاوت ما بین مقام اول و خاصه معده که در مبداء یکروزه یعنی عشر الهیت خاصه معده آنروزه **ن**
پس تفاوت را بر عشر الهیت قسمت کردیم بر اینصورت آنکه عددی در جدول استیغلاب کردیم که در
ن ضرب کنیم و از **کد** برویم باقیم **دعه** نوشتیم و خارج قسمت **ه** بود بر بالا نوشتیم و از **کد** کردیم

1	1	1
2	2	2
3	3	3
4	4	4
5	5	5
6	6	6
7	7	7
8	8	8
9	9	9
10	10	10

بازماند پس در این ضرب کردیم **۱** درخت نوشتیم و از وی کم کردیم شد
۲ و دیگر بجای آن بین نقل کردیم و جهت ساعت داشت چهار ضرب کردیم
 حاصل ضرب **۳** شد پس اگر عددی در جدول استین طلب کردیم که در **۴**
 ضرب کنیم و از **۵** بر روی بایتم **۶** درخت نوشتیم و خارج قسمت که **۷**
 بود برابر با نوشتیم **۸** و از **۹** نقصان کردیم شد پس **۱۰** و از **۱۱** ضرب کردیم
 شد درخت نوشتیم و از **۱۲** کم کردیم شد **۱۳** بجانب میان نقل کردیم
 و اگر عددی طلب کردیم **۱۴** بود و خارج قسمت **۱۵** و خارج قسم **۱۶**
 چون بعد استقبال بود چرا که مقام ادل کمتر از خاصه معدله بود و خارج قسمت
 که عدد روز و ساعات و دقائق بود از نسبت یکم جزء او را نقصان کردیم شهر شد بروز یا نزدیم فردا
 به **۱۷** و این صید ربح باشد مثال در استقامت بدانکه مقام اول که در جمعیت **۱۸** از دور
 رفیق شد مقام ثانیه **۱۹** چون خاصه معدله با بنقما رسید استقامت نیز نظر کردیم در اول اباقاماه
 خاصه معدله بود این **۲۰** که تفاوت میان مقام ثانی و خاصه معدله **۲۱** است یکروزه خاصه معدله
 یعنی نسبت خاصه معدله را عشرش گرفتیم بود **۲۲** پس تفاوت را بر عشر البست قیمت کردیم بطریق
 مذکور بدینصورت خارج قسمت **۲۳** بود و چون بعد شد بود بواسطه آنکه مقام ثانی نرسیده بود
 بر اول اباقاماه افزودیم شد بمقدار استقامت **۲۴** و در ششم **۲۵** اما در حیات
 پیروزه نیز مثلا بگویم مرکز غیر معدل **۲۶** و چنانچه در وجه افزودیم شد مرکز وسط
 عطا در **۲۷** مقام اول **۲۸** خاصه معدله **۲۹** تفاوت **۳۰** تا بهر قسم
 معدل **۳۱** و نفس البست **۳۲** پس تفاوت را بر نقل البست
 قیمت کردیم بدینصورت یعنی تفاوت را برابر با لا زیر خط
 عرضه نوشتیم و حمل البست و درخت و در جدول استین جدول
 هم اگر عددی طلب کردیم بایتم **۳۳** درخت ان نوشتیم و خارج
 قسمت بود در **۳۴** ضرب کردیم شد درخت نوشتیم و از او نقصان کردیم تا ماند
 و جهت ساعات در **۳۵** ضرب کردیم شد **۳۶** باز زد جدول و هم اگر عددی طلب
 کردیم که از **۳۷** بر روی بخش نوشتیم **۳۸** و از **۳۹** ضرب کردیم شد

الحق

در بحث - بانه قسمت نوشتیم و از وی نقصان کردیم **م** بانه ماند بعد از آن بخت و اتفاق و در جدول
فوس **م** گفتیم شد خارج قسمت - **و** و این کاملست که جدول سینه پیش از یکد و در باشد و در وقت که
شش و در تمام که عبارت از رسید و شفت باشد عمل شده باشد **ه** هر میریدایم و نصف آنها را **د**
چون بعد از این بود برایش از یکم مرد و ماه افزودیم انجمن شد که چون - ساعت **و** و دقیقه از روز **ا**
مرد و ماه کند و رابع کرد و **فصل ششم** در نقاط اوجی و تدویری اصحاب این صنعت را اصطلاح
که فلک خارج مرکز را چهار قسم کرده اند و هر قسم را نقطه نام نهاده اند و بعد از نقطه اول اوج باشد
و بعد از نقطه سیم حقیض و در بعد از نقطه و رابع خلافت و غیره اقباب را از رتبات و در فلک
تدویریم چهار نقطه بود و بعد از اول و سیم زوجه و حقیض مرتب بود و در دوم و چهارم و از نیز خلافت
و میرزای ششید مبادی نقطه اوجی و تدویری بود و در رابع و بعد از نقطه که شریف را بر مرکز نقطه
یعنی با مقل در آید و بنگرند که برج و در وجه و دقیقه مرکز بعدی میرسد که در نقطه ثانی نهاده اند یا میرسد
اگر بد آن عدد رسیده است پس کوکب در نقطه اول باشد و اگر مثل عدد نقطه باشد کوکب در نقطه ثانی بود
و اگر از رتبات برج شده باشد کوکب در اول نقطه ثانی باشد و اگر بد آن عدد رسد که در نقطه رابع نوشته کوکب در
نقطه رابع بود و چون مرکز بقدر برسد در بعد از نقطه او رسیده بود اما پنج کوکب دیگر را بر مرکز بعد از آید
و در فلک خارج مرکز و کوکب خاصه معده در آید و در فلک تدویر و قمر یا کجا خاصه معده در آید و در فلک تدویر و در
جدول همان شرایط جای آورد که گفته شد و جدول هفت

[illegible]

نخلات اوی را در زمین بزرگ و خلاق در دشت بزرگ و در
برگیزد و نخلات را در زمین بزرگ و خلاق در دشت بزرگ و در

اما آنچه میزانی شریف میفرماید که مبادی لطافات اوجی و تدویری را بهر دو اعتبار دوم اول و وضع کردیم
که نیزین را بر یکر منطلق و متغیر را بر یکر معدول از جدول سبده و نطاق دوم اوجی برگزیند و بخانه معدله سبده
نطاق دوم تدویری برگزیند و تقدیر نیز وضع کرده ایم که چون خواهند که سبده و نطاق تدویری برگزیند
بر یکر معدول از کوب و دقایق اخصی اوجی برگزیند اما قرا از جدول برگزیند که بعد از جدول اختلاف موضوع است
و در نتیجه از جدول پیش از جدول اختلاف و در تقدیر ضرب کنند و حاصل ضرب را بر سبده و نطاق دوم
تدویری افزایند در بعد سبده و نطاق دوم بعد مطلوب حاصل آید چون سبده و نطاق دوم اوجی و تدویری
به هر دو اعتبار معلوم شود تمام آن را دور برگزیند سبده و نطاق چهارم بود و کوب در نطاق اول و دوم و بط
و در نطاق سیم چهارم صادر و در نطاق چهارم و اول مستقیم بود و در نطاق دیگر مختص و ما بهر وجه مشک
بگویم که نسبت طالبان این فن بقصره باشد **مثال** در صورت اول در اول فرد و نه ماه هر کور معدول بود
۱ از آفتاب در نطاق دوم اوجی است از آنجست که هنوز بعد بعد و نطاق سیم رسید **مثال** در طریقه
میزانی شریف چون در هر دو طریقه و نطاقات اوجی غایب نیست در نطاق اول اوجی برگزیند و اوج در سال هزار
و پست و هشت بود این **۲** و غایت تقدیر او بود **۱۰۸۰** بر آن افزودیم **۷۰** **۱۱۵۰** چون تقویم
آفتاب بهین متبررسید سبده و نطاق اول اوجی است و سبده و نطاق سیم یعنی تحقیق **۱۱۵۰** و سبده و نطاق
دوم اوجی بر یکر منطلق که بود در اول حدود ماه هر کور **۱۰۸۰** **۱۱۵۰** **۱۱۵۰** منتهی شد بر روز ششم تقویم اوجی در
بود **۱** و این سبده و نطاق دوم اوجی است و در مقابل او یعنی **۱۱۵۰** و این سبده و نطاق چهارم اوجی است
اما نطاق تدویری چون خاصه معدله کوب در محل بجز باشد اول نطاق اول است و در روز نهم از بهر خرد ماه
خاصه معدله زحل بود این **۱** در تقویم شمس **۱۱۵۰** پس زحل در آن روز و در نطاق اول تدویری باشد و سبده و نطاق
دوم تدویری زحل و در پنج بود این **۲** و در یازدهم شهر بود و خاصه معدله این **۱** **فصل هفتم**
در تشریح و تقویم کواکب هر کوب که پیش از آفتاب بر آید او را مشرق خوانند و حد تشریق کواکب علوی ثقت
در به یعنی چون آفتاب از میزان ایشان بگذرد تا بقدر پس برسد مشرق باشد اما حد تشریق زهره **۴۵** در جهت
و حد تشریق عطارد **۲۱** درجه و حد تشریق قمر **۱۲** درجه است **اما** تقویم هر کوب که بعد از آفتاب فرود شود
او را مغرب خوانند و حد تقویم علویین ثقت در جهت یعنی چون ثقت درجه بعد مانده باشد که آفتاب
و کواکب بهر سبده مغرب خوانند اما حد تقویم زهره **۴۵** درجه و حد تقویم عطارد **۲۱** و حد تقویم قمر
۱۲ درجه و این حدود در مشرق باشد و در مغرب **فصل هشتم** در بیان طنور و دفا و کواکب را صفا نامند

بر فاش میفرماید اما بجهت ظهور و خفا که کوکب متخیره قوس الزویه هر یک را در وسط اعلیٰ سیم و چهارم و پنج
کرده و در جدول وضع کرده ایم که بر وضع هر یک پیش از احتراق یا بعد از احتراق از جدول قوس الزویه برگزیده اگر
ما بین التقویمین یعنی تقویم آفتاب و تقویم انکوکب در وقت طلوع یا غروب و قوس الزویت باشد برگزیده
ابتدای ظهور یا خفای انکوکب بشماره اگر پیشتر کوکب ظاهر بشود و اگر کمتر باشد ظاهر نشد پس مساوی آن نباشد
بنگیزیم تا مساوی آن میشود در آنوقت دیگر به قوس الزویت حاصل میکنیم و ما بین تقویم بدینهم تا آنجا که ما بین
تقویمین در زمان طلوع یا غروب و قوس الزویه یا خفا و اندکی باشد از زمان ظهور یا خفا انکوکب **مثال**
خواهیم که وقت ظهور زحل بدینهم طلب کردیم تقویم او بود این **۱۵۱** در روز یکشنبه و جدول قوس الزویه در اینهم
تقویم شمس **۱۵۲** و ما بین التقویمین **۱۵** و در جهت دانستیم که ظهور و مباحی زحل در همان روز است بضرورت
ظ ل ا ق و اما **مثال** دیگر در روز یکشنبه تقویم شمس **۱۵۱** تقویم زحل **۱۵۲** ما بین التقویمین **۱۰**
م دانستیم که خفا زحل مغرب بود بضرورت **خفا ۱۵۱** در تقویم زحل دانستیم و قیاس کنیم برین جمیع کوکب متخیره و بجهت
تسبیل جدول آورده ام که چون خاصه معدله هر یک از کوکب متخیره باین درجات رسند که درین جدول است اول
ظهور یا خفا انکوکب باشد و جدول است

و بعد عمل در طهور و قضا و کواکب نایب چون حضرت ابهر در متن بیان فرموده و ما چار بود از دهنش از بخت
نبت شاد و طاری آینه است که مطلع طلوع کواکب ثواب در قبه مقوس کنیم تا عاشره صدره و از آن
ارتفاع عاشره بطریق میرزا که در پنج میفرماید بدست آوریم و از آن عرض تعلیم رویت حاصل کنیم پس
بعد از کواکب که آن اگر کواکب در قدر اول باشد بعد از **او** و اگر در قدر دوم باشد و اگر در قدر سیم باشد و اگر در
چهارم باشد و اگر در قدر پنجم باشد و اگر در قدر ششم باشد پس اگر کواکب در عرض غیر بیست در عرض یک درجه باشد
کلی او کم کنند و جب تعدیل بعد حاصل آید و قوس او تعدیل بعد باشد چون بر درجه طلوع افزایند درجه
حاصل شود که چون آفتاب بد آن درجه برسد آن کواکب اگر در شرق ظاهر شود و اگر مطلع غروب حاصل در سیم

[illegible]

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

مشاور

مُحَمَّدٌ

عقد دوم در بیان بسوط و طریقۀ او بدینگونه مضمون شرف کوکب بسوط الملوک است بهمان درجه خانه
 بسوط نفس **درجه میزان** و بسوط قمر **درجه عقرب** و بسوط زحل **درجه حمل** و بسوط مشتری **درجه جد**
 و بسوط مریخ **درجه سرطان** و بسوط زهره **درجه سنبله** و بسوط عطارد **درجه ثور** و بسوط بدجرات
 ناقصه بود و طریق عمل اینها بهمان طریق است که در شرف گفته شد و محتاج به تطبیق نیست و طریقۀ مقابل
 نیزه است یعنی نوزده درجه ناقصه میزان و طریق عملش نیز بطریق عمل نیزه است **عقد سوم** در میان سده سال
 و ذنب چون کوکب پنججای عقدین رسد آنرا محاسبه گویند و طریق عمل آنست که تقویم برین و تقویم کوکب بعد
 بکینند و در قمر بنای بعد و بهت معدل از جدول فرجیات ساعات بعد بردارند و در دیگر کوکب از جدول
 اتصالات و بطریق نظرات اینجا که ذکر کرده تمام نمایند و ما مثلاً بجهت سهولت بگوئیم بدینجای مقابل
 برین نسبت است و مثال او مشهور ما گفته خواهد شد **مثال** تقویم **شمس** تقویم **برس** **طی** بهت معدل
۱۰ بعد **۱۰** ساعات بعد **۱۰** ساعات نصف النهار **۱۰** چون بعد **۱۰** بود و پیش از نصف النهار
 از در نقصان کردیم و بدینصورت **معدل** **۱۰** ساعات تقویم **شمس** **۱۰** ساعات تقویم **برس** **۱۰**
 بعد **۱۰** بهت معدل **۱۰** ساعات بعد **۱۰** ساعات نصف النهار از در کم کردیم و بدینصورت **معدل** **۱۰**
 در تقویم نوشتیم و در کوکب دیگر شرف عمل برین و ذنب بهمان طریق است اما در قمر از فرجیات بردارند
 و بدینطریق تمام نمایند **مثال** تقویم **قمر** **۱۰** ساعات تقویم **برس** **۱۰** ساعات **۱۰** بهت معدل **۱۰** ساعات
 بعد **۱۰** ساعات نصف النهار **۱۰** و بدینصورت **معدل** **۱۰** ساعات تقویم نوشتیم **۱۰** در ذنب تقویم قمر
۱۰ ساعات تقویم **برس** **۱۰** ساعات **۱۰** بهت معدل **۱۰** ساعات بعد **۱۰** ساعات نصف النهار
۱۰ و بدینصورت **معدل** **۱۰** ساعات تقویم نوشتیم **۱۰** در بیان تقویم کوکب از هر برج هر قدر
 البعد و جزو اجتماع و استقبال مشتمل بر دو عقد **عقد اول** در بیان تحولات از هر برج هر چه که ذکر
 کوکب سده غر قمر چون از هر برج هر چه که نقل کنند آنرا تقویم گویند و در قمر اثنان و نیمه ازین و حمل
 آن خواهد آمد **مثال** **۱۰** ساعات عمل کوکب سده است که بعد بکینند از آن هر برج که در است اگر قریب باشد
 دیگران بعد **۱۰** است و اگر اقرب و قیاقی برج دیگر باشد همان قیاقی برج دیگر بعد استقبال است و
 به بهت الملوک مقابل روز تقویم اگر بعد ماضی باشد و مقابل روز پیش اگر بعد مستقبل باشد و بعد
 از جدول اتصالات ساعات بردارند و از نصف النهار نقصان کنند اگر بعد استقبال باشد و ساعات
 بعد کمتر از ساعات نصف النهار و بر نصف النهار افزایند اگر بعد ماضی باشد و ساعات بعد کمتر از

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰
۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰
۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰
۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰
۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰
۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰
۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰

و این دو از ده برج در قطعه پست داشت منزل کرده اند حصه هر منزله دو از ده درجه و پنجاه و یک دقیقه
 بحسب صورت چون در وقت رصد بطریق کواکب شرقین در اقل نقطه اعتدال ربیعی باشد تا دو از ده
 درجه و گستره صورت و قطعه هر دو یک کرده و چون ثابت بهر پست بهر منزله دو از ده درجه و پنجاه و یک دقیقه
 دو از ده درجه است سال یکبار قطع میکنند و صورت دین زمان از محاذات قطع در جهه خارج شده
 و طلوع و سقوط صورت منازل تغییر یافته و الا پست است که چون آفتاب باول نقطه اعتدال ربیعی رسد
 طلوع موقوف باشد و بدانکه آفتاب در هر منزله سیصد و نوزده روز و الا سماک که چهارده روز بود و یک هفته است

سیصد که عدد ایام است چون در پست داشت که عدد منازل است هر یک سیصد و شصت و چهار سال
 و از نوزدهای سال سیصد و یک روز باقی ماند پس آن روز را در آخر سماک زیاد کنند که شصت منزلت و بودن
 آفتاب در نصف شمال بیشتر از نصف جنوب است چرا که اوج او در جانب شمال است پس آن روز را در آن
 نصف زیاد کردن او یکشنبه **عقد سیم** در بیان طلوع و سقوط صورت منازل بدانکه آفتاب در آن
 اند که همیشه سر منزل را هر روز باشد منزل که آفتاب در آنجا است و یک منزل پیش از آن و یک منزل عقب از آن
 مدت که آفتاب در آنجا است حال بدان منزل باشد اما آنجا که یک منزل و یک منزل کند پس منزل که پیش از آن
 بود ظاهر گردد از اطلوع آن منزل نویسند و در حدود الف و ثانی و سابعه باشند طلوع و شروق
 پست و ششم بیان باشد و درین سال که سال هزار و نصد و پست نه یکصد و پست تفاوت
 صد و نود و نه سال است از برای عدد و چهار صد و نوزده و نه پست ششم بیان مذکور فرمودیم پست
 پس طلوع شرقین در سال مذکور در پست داشت بیان نویسند و تا یازده سال دیگر بیان باشد و هر روز
 بر نصد و چهار تا م شود سه روز نزدیک باشد که در تقویم نویسند و پست ششم بیان مذکور فرمودیم
 در روز از آن روز تا م شود که در تقویم نویسند و سقوط و تقویم نویسند و بعد از آن سیصد و نوزده و نه پست
 بر نصد و چهار تا م شود که در تقویم نویسند و در باطیات و در جهه خارج و در باطیات و در جهه داخل سیصد و نوزده و نه پست

۲۱۳۲
 ۹۴۰
 ۱۹۲

۲۱۳۲
 ۹۴۰
 ۱۹۲

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰
۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰
۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰
۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰
۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰
۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰
۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰

در وقت خورشید
در وقت طلوع
در وقت غروب
در وقت...

و در وقت خورشید مرا در این جای صفر نماند و شصت میگردید بدین صورت **ما کاف** پس اوج و وقت خورشید در وقت
خوت به پست و در وقت و پنجاه و هفت و شصت نماند نوشتیم و اوج اذان نقصان کردیم مرکز غیر معادل
صفتی باشد و با سترا مرکز حاصل میگردید که چون تعدیل بر او افتد مرکز معادل حقیقی شود و طریق متغیر
آنست که از بعد از تعدیل آفتاب با مرکز معادل تعدیل میگردید و چون مرکز معادل زیاده از شش برج بود تعدیل
از وی بکاهند باقی را مرکز حادث خوانند پس مرکز حادث تعدیل میگردید و بر او یعنی مرکز حادث افزایند
تا مرکز دیگر حاصل شود و آنرا مرکز حاصل اول خوانند تفاوت میان مرکز حاصل اول و مرکز معادل بگیرند اگر مرکز
حاصل زیاده از مرکز معادل باشد تفاوت را از مرکز حادث بکاهند و اگر کمتر از مرکز معادل باشد تفاوت را بر مرکز
حادث افزایند مرکز حاصل ثانی بود و مرکز حاصل ثانی تعدیل میگردید اگر با تعدیل مساوی مرکز معادل شد مرکز حاصل
ثانی مرکز خورشید پس مرکز نصف النهار بر خورشید که معادل تعدیل لایم کرده باشند از نقصان کنند و باقی
از بعد از دقایق انحصار مابین مرکزین را بر گیرند آنچه باقی ماند در این عمل نیز مثلاً بگوئیم که باقی زیاده شصت
نصف النهار مقدم باد و اوج کند مطالع حاصل آید و در این عمل نیز مثلاً بگوئیم که باقی زیاده شصت
مستند شود **مثال** موضع آفتاب در وقت خورشید **۴۴۱** اوج در نصف النهار مقدم بر خورشید **۵۰۶۷** و موضع
خورشید در وقت خورشید **۴۴۱** اوج در وقت اذان نقصان کردیم مرکز معادل **۴۴۱** و وقت
تعدیل از بعد از تعدیل آفتاب بر دستیم شد **۴۴۱** چون مرکز معادل زیاده از شش برج بود تعدیل از وی
نقصان کردیم مرکز حادث اول **۴۴۱** و مرکز تعدیل **۴۴۱** و باقی ماند مرکز حادث و باقی ماند مرکز حاصل اول
۴۴۱ که تفاوت میان مرکز حاصل اول و مرکز معادل بود و این **۴۴۱** چون مرکز حاصل اول کمتر از مرکز معادل بود
تفاوت را بر مرکز حادث اول افزایند مرکز حادث اول شد مرکز حادث ثانی **۴۴۱** باین مرکز تعدیل گرفتیم بود **۴۴۱** چون تفاوت
میان مرکز حاصل ثانی و مرکز معادل بقدر تعدیل است پس مرکز حاصل ثانی مرکز خورشید شد مرکز نصف النهار
مقدم بر خورشید و اما حرکت بکوه مرکز از نصف النهار بخورشید که بود **۴۴۱** که مرکز معادل از مرکز نصف النهار مقدم
تعدیل **۴۴۱** که تعدیل لایم **۴۴۱** از مرکز خورشید نقصان کردیم **۴۴۱** و باقی ماند دقایق انحصار مابین مرکزین
بازای که بود **۴۴۱** و باقی ماند **۴۴۱** بر دستیم بود **۴۴۱** جمع کردیم شد **۴۴۱** و باقی ماند **۴۴۱** و باقی ماند **۴۴۱**
نصف النهار مقدم **۴۴۱** که مطالع انحصار مابین مرکزین شد **۴۴۱** و باقی ماند **۴۴۱** و باقی ماند **۴۴۱**
۴۴۱ در بعد از عرض بلد مقوس کنیم شد مطالع جیب اوج و مرکز **۴۴۱** **فصل چهارم** در عمل جیب
وقوس میزدی شد میفرمایند غایت تعدیل را که بر صدها نیست **الله** از مرکز معادل بکاهیم تا مرکز

در وقت خورشید
در وقت طلوع
در وقت غروب
در وقت...

در وقت خورشید
در وقت طلوع
در وقت غروب
در وقت...

معدل حقیقی باشد پس جیب اور اور مابین مرکزین که بر صدها **۴۴۱** است بخلاف کین و با حاصل از
بعد از جیب قوس بر گیریم و آنرا اگر مرکز معادل حقیقی کمتر از شش برج باشد بر افزایش و الا بکاهیم آنچه
باید بر آید مرکز معادل بود **حل** بداند بطریق که در اوج و مرکز گفته شد و مرکز معادل حاصل کند و غایت
تعدیل از مرکز کند تا مرکز معادل حقیقی حاصل شود و چون در وقت خورشید زیاده از نصف دور باشد و کمتر از سه
ربع دور نصف دور از مرکز نقصان کنیم با قوس باشد و مجلس کند یعنی برج را بدو بکشد و باین طریق از
بعد از جیب بر گیرند و این جیب را در مابین مرکزین مخطوب ضرب کنند حاصل ضرب جیب ثانی و این جیب
از بعد از جیب قوس بر گیرند و آنرا اگر مرکز معادل حقیقی کمتر از شش برج باشد بر افزایش و الا بکاهیم آنچه
باید بر آید مرکز تعدیل بود پس اگر مرکز خورشید اوج و مرکز جیب و قوس یک باشد مطالع طالع هر دو یکی بود
و اگر تفاوت داشته باشد باقی اعمال مثل اوج و مرکز عمل نمایند و درین نیز مثلاً بگوئیم **مثال** مرکز معادل **۴۴۱**
غایت تعدیل **۴۴۱** غایت تعدیل از مرکز معادل کاستیم شد مرکز معادل حقیقی **۴۴۱** و چون زیاده
از نصف دور و کمتر از سه ربع دور بود نصف دور از مرکز نقصان کردیم شد قوس **۴۴۱** و چون زیاده
نقطه و این قوس پنج از بعد از قوس جیب که قبیم بود این و این جیب قوس مخرج شد **نقطه** و درین
جیب را در مابین مرکزین که بود **۴۴۱** مخطوب ضرب کردیم بدین صورت **۴۴۱** باقی ماند برین جیب قوس
برداشتیم بود **۴۴۱** چون از شش برج و از اوج و مرکز معادل حقیقی بیشتر بود کاستیم شد مرکز خورشید
۴۴۱ و چون مرکز خورشید اینجا مافوق مرکز خورشید اوج مرکز بود محتاج ببلد عمل شدیم **فصل پنجم**
در تنبیه البیوت بدانکه چون طالع محقق شد متقدمان بروش نظم جلد و دو و نیم طالع انقباض
اما متاخرین سخت و درین را چهار بار یک زده اند چنانکه جهت تنبیه البیوت کنند قیام بروی نظم
طبیعی که در آنجا که کرد و دو مرکز در یک برج فید بکشد به غیر این حالت مستقیم است و در این خاطر تقریر
بسیار است و مشهور تر نیست که چنانچه طالع را در جدول قبله مقوس کنند مرکز حاضر باشد
و اگر نود و چهار طالع طالع کم کنند و در جدول قبله مقوس من اول انحصار مقوس کنند عاشر حاصل
آید و نظیر طالع سابع و نظیر عاشر رابع و قوس النهار در جدول باین طریق باید گرفت که مطالع در
طالع از مرکز طالع نظر او هر چه بقصصان کنند آنچه باقی ماند قوس النهار در جدول بود و چون سدس
قوس النهار در جدول طالع را بر مرکز طالع طالع بلد افزایند مطالع دو از نود و چهار قوس النهار
حاصل مطالع با نود و چهار بر مطالع طالع طالع طالع و در این نیز **مثال** مرکز معادل **۴۴۱**
۴۴۱ و در این نیز **مثال** مرکز معادل **۴۴۱**

نقطه

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰

نقطه

در وقت خورشید
در وقت طلوع
در وقت غروب
در وقت...

تتم در الحدود

نَمُذِرُ الْجَدُّوَلِ

۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													</

و صاحب خانه است و چون شتر کوکب علامات و در دوازدهم است علامت شتر کند و لیکن چون نوبت
بر جبت در دوازدهم است دلیل است که شتر با ما کردن شوم بود و نوبت بد شترمان ما رسد و ما شتر
کردیم و چون میان صاحب یازدهم که عطار است و صاحب دوازدهم که زهره است نظر ستیز باشد
میان دوستان و دشمنان ما محبت بود و چون صاحب یازدهم بصاحب دوازدهم پیوند و دوست
میان ایشان از جانب دوستان ما بوده باشد چنانچه این مطلب را در ماده هبسیه خود تجربه نمودیم و بزرگان
این صنعت در احکام دوازده خانه طالع گفته بودند ما را از طالع خود تجربه افتاد و عین صواب بود و در حقیقت
بنود و بد آنکه در احکام بیوت که می نویسند در بیت رابع بنویسند که زردشت میگویند است که اعلم ان
المقول في امر الالباب و في امر الامام فان فدا اول طائفة عمرها و ان صلحها دل علی
طول عمرها و در بیت ثامن بنویسند که سالها عقبات که عوام آنرا میخاطره و قرآن خوانند که ام است
در طالع مولود قدیم با بصورت در بیت ششم نوشته بود و با بسطر نقل کردیم متفرع ممالک در کتاب
عقبات که عوام آنرا میخاطره و قرآن خوانند سال بیست و هفتم است و چهل و چهارم و دیگر سالها را از برای عطیه
که خدا باشد بدین خوب تمام عطیه عطار و اما نصفش در رابع بعثت و در رابع اول
تمام عطیه عطار و دو ک ربع عطیه عدله و نصف عطیه عدله و اما ثلث عطیه عدله و نصف رابع
نظر و ثلث عطیه عدله و ثلث تمام عطیه رابع و نصف ثلث و ثلث بعثت و در ثلث رابع
نصف رابع و ثلث تمام عطیه عدله و ثلث تمام نصف ثلث و ثلث بعثت و ثلث ثلث و ثلث
نصف رابع و این سالها را مخوف است که اگر در سال که موافق این سالها باشد تسبیر در طالع
یعنی جان بخت را با میلاج بقا طالع رسد در سال در کمال امور بدنی احتیاط باید نمود و آن سال را
بگیرند و در بیت عاشر بنویسند که چند سال که تسبیر در طالع عاشر شجاع تسبیر سال تکلیف آفتاب
میرسد اگر در جایی باشد که تسبیر شجاع آفتاب رسد بودت سعادت بزرگ خواهد داد و چون
احکام بیوت دوازده خانه از طالع تمام شد اشتهای سسوی بطریق که سبق ذکر یافت بنویسند و بعد از آن
تسبیر بطریقی که گفته اقل تسبیر در طالع و دوم تسبیر در طالع سیم تسبیر در طالع چهارم تسبیر در
مصحف آفتاب پنجم تسبیر در طالع مصحف سیم السعاده و چون آنهار تمام شد آنچه عطر طبع مولود باشد
سال بسال احکام بنویسند آنچه از اشتهای تسبیر و طالع تحویل سال مولود و طالع حمل تقاضا کند چنانکه در
طالع مولود و فرزندان نوشتیم با بطریق احکام ساله و درین سال در طالع از حد حد بخش اشغال نماند

رسم کنند چنانکه مجموع شصت وجه را افقی شود که تمام عرض معبر است و در تمام این
در جهت بر خط وسط تقسیم رسم کنند با نظری که در مدار است اجزای شش وجه چنانکه
کفیت رسم کنیم و وجهی که بر خط وسط بود و در تمام عرض غیر مرکز و ارتفاع در
میدور آن میان ثبت کنند اما صیغی عرض تمام میل بر آن وجه باشد که بر یک از صیغی
افقی عرض شصت و شش درجه و نیم رسم کنند و علامت صحت عمل آنکه هر چند این خط
وسط همانند محیط منطبق البروج بر افق منطبق شود پس چنانچه در ابواب مقدمات
مذکور شد معطرات ارتفاع و انحراف و در این صورت هم در فوق الارض و هم در تحت
الارض رسم کنند و فاصله این صیغی بسیار است چنانکه در کتب طالع مذکور است
باب پنجم در معرفت صفت عضاده و اجزای طالع عضاده بر دو نوع
بود نام و مخوف اما نام مطهر بود که طالع آن سائر قطعات را در دایره ثبت کرده بود و سطح
ظاهر آن در عرض و طول یک خط بود و یک خط عرضی شصت کند و عمل تقاطع این
دو خط مرکز عضاده بود و عضاده مخوف بر آن وجه بود که چنانچه عرض عضاده خط طول
مذکور نصف شود یک نصف آن را تمام میند از آنکه در حواله مرکز که قدری بکند
بجست نقبه که محل قطب است و بعضی یک نصف از یک نیمه را و یک نصف از نیمه
نیمه افصل میند از آن بر سه پل تا اول و دو شصت بر دو طرف عضاده باشد و در نیمه دیگر
خط باشد که منصف عرض است پس دو لبه مربع متساوی المقدار بر دو طرف
عضاده ترکیب کنند و وجهی که بعد از آن از مرکز عضاده است و بر دو سطح آن را تمام
بر سطح عضاده و باید که فصل مشترک میان سطح لبه و عضاده عمود بر دو طرف

عضاده

عضاده در سطح یک از آن دو لبه دو نقبه باریک کنند جهت ارتفاع قباب
بر وجهی که در شصت و در فوق این دو نقبه دو نقبه اوسع سازند جهت ارتفاع
و بعضی بر همان دو نقبه اولی قضا کنند و در سر لبه از نقبه کنند تا وقت اخذ
ارتفاع کوب انوسه در میان دو لبه و درین دو رسته حکم کنند و وجهی که کوب انوسه
بر می ذات نقبین باشد بعد از آن بر مرکز عضاده و در اگر وجه و صیغی دو وجه
متساوی رسم کنند و آنرا مشقوب یا زنجیر جهت قطب و صیغی را ایستاده در یک موضع
رشته زنجیر چنانچه افصل خط وسط السحاب بر منصف آن رسته بود و بر می ذات آن
در وجه زیاده ترکیب کنند تا هر دو صیغی در وجه وضع کنند و هر خط حرکت حرکت
متغیر نشود و آن زیاده را ایستاده بماند و صفت قطب و عرض و عرض و عرض
مستقیم بیان نیست **باب چهارم در معرفت رسم جب بر طالع**
اول وجه را بر دو مقعر حکم کنند چنانچه طالع وجهی بجانب فوق بود و در بر وجه
در هر دو اجزای ارتفاع جسمی سطح بر آن لوح ترکیب کنند چنانکه سطح او همان
سطح طالع وجه بود پس خط افقی را بر استقامت افراج کنند تا باین سطح رسد
و عمودی درین سطح بر آن خط افراج کنند چنانچه در روی از نصف خط نصف
النهار بر پس آن عمود او نصف خط نصف النهار را بر یک نقطه رسم کنند
و از تمام یک خطوط باقیمانده دیگر افراج کنند و وجهی که این خطوط موازی خط
انقب بود پس عضاده را بر خط نصف النهار بنهند و یک نصف طرف عضاده را که بجانب
اجزاء ارتفاع بود نصف قسم است در کنند و هر پنج دوه مرقوم سازند ابتدا از مرکز

عفاوه و بعضی چوب و قوس ابرو بر عفاوه نقش کنند بآن طریق که از هر نمره از اجزای
خط موازی خط افقی نصف خط افقی را کشند پس نصف خط افقی را بر خط موازی
پس عفاوه را بر خط نصف النهار زنند و یک نصف از طرف عفاوه ابتدا از مرکز خط افقی آن
قسم بود قسم کنند و آنرا نصف مقوس فرمایند پس نصف یک طرف یک از عفاوه
در مقابل نصف مقوس بود ابتدا از مرکز نصف قسم کنند و هر یک در هر دو مقوس زنند
و آنرا نصف مجیب گویند و بعضی چوب بر محیط جوه نقش کنند در ربع مقابل ربع
بآن طریق که طرف سطره بر جوه مقوض از اجزاء ارتفاع و بر مرکز جوه زنند و محیط
طرف سطره بآن ربع نشان کنند و از جدول چه معلوم کنند که چوب آن بر جوه چند باشد
رقم عدد آن بر آن نشان ثبت کنند و باین طریق قسمت این ربع با تمام ربع کنند
و مابعد اول چوب در موضع ابرو در کونین انقد که در عمل ملاحظه بکار آید تا ملاحظه

برج نوح نباید کرد و جدول نیست

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

جدول

باب نهم در صورت نقش اجزای خط افقی و بالا بر نصف خط افقی
نقطه تعیین کنند و از آن نقطه عمودی بر خط نصف النهار در مقابل ربع ارتفاع تمام

کنند

گردانند و آن عمود را از سطح خط ملاحظه افراجه کنند لا اله الا الله و آنچه از خط
نصف النهار میان مرکز جوه و نقطه مذکور به مشرب و از ده قسم مساوی کنند اگر مطابق
خط اصبع بود و بهشت قسم اگر خط افقی بود و بهشت قسم اگر خط عمودی بود پس
عمود را بشمار یک و نیم این قسم قسمت کنند و طرف سطره بر جوه از اجزاء ارتفاع که
از جدول نوح بیشتر باشد و بر مرکز جوه زنند آنچه از اجزای عمود مابین طرف سطره
و خط نصف النهار باشد خط افقی آن جوه بود که طرف سطره بر آن جوه موضوع باشد پس
طرف سطره با ربع مقابل ربع ارتفاع نشان کنند و رقم آن خط بر آن نویسند
و باین طریق تمام آن ربع را تقسیم کنند و بالضرورة آن تمام مشخصه و ابتدا
از تمام خط افقی از طرف خط نصف النهار کشند و این خط استوی بود و اگر مطابق خط
معاکوس بود این عمود بر نصف خط افقی که در جانب یمن بود در مقابل ربع ارتفاع
افراجه باید کرد و بطریق مذکور عمل تا تمام رسیده و ابتدای ارتفاع خط معاکوس از طرف
خط افقی باید کرد و بهشت نقش اخطال استویه ارتفاع تا که از زمین دور مکر باشد در سطره
معتبر است و همچنین اخطال معاکوس ارتفاع تا که از زمین بیشتر است بعضی ارتفاع
اخطال استویه قوسها که از زمین بیشتر باشد و اخطال معاکوس قوسها که از زمین کمتر باشد
در ربع مقابل ربع ارتفاع رسم کنند و آنرا خط استوی گویند و بجهت عمود رسم آن خط
فرض کنیم که دایره آسمان دایره ظاهر جوه است بر مرکز
و آن خط نصف النهار و آن خط افقی پس ربع تمام

که مقابل ربع آسمان که ربع ارتفاع بر نقطه آن نصف کنیم و آنرا

نقطه عمود تیره بر سه افراج کنیم و عمود خط بر آن و هر یک از این دو عمود را بطراز
قسم کنیم اگر خط اصابع بود و به نصف قسم اگر خط اقدام بود و به شصت قسم اگر خط جسته
بود و از تمام اعداد بر آن ثبت کنند و ابتدا از دو نقطه خط عمود و ربع بجهت شمال
معکوس بود و عمود خط بجهت خط مستوی و باید که اطلاع جوب بر ظهر جبهه باشد
رسم کنند که مرکز جبهه منقوب شود **باب شانزدهم** در معرفت خورشید و شفق
و عصر و خطوط ساعات معوج بر عضاوه اما خط خورشید و شفق در صفای رسم کنند
با نظری که مقطره الخط طایفه در رسم کنند و آنرا از آن مقطره در میان مدار
رسم کنند و سپس السطون دهند و مرکز رسم کنند و باقی غیر مؤثر بر آن قطعه که در ربع
مشرق بود ثبت کنند طریقه الفجر و بر آن قطعه دیگر مغرب الشفق و بجهت خط عصر و شفق
مدارات افزای بروج در قسم فوق الارض یا تحت الارض غیر مؤثر رسم کنند و خط
غایت ارتفاع معلوم کنند و مقدار مقیاس آن خط بر آن خط افزایند بعد از
و ضعف مقیاس بعد از ضعف تا خط ارتفاع اول عصر بر آن دو مدار باشد
پس هر جزو از افرا بروج بر مقطره ارتفاع عصر نهند و موضع آن جزو را
در مدار او ثبت کنند اگر آن خط در قسم فوق الارض رسم خواهند کرد و موضع نظیر آن
جزو را در مدار نظیر او اگر آن خط در قسم تحت الارض رسم خواهند کرد و باید نظری
مدارات جمیع افرا با مدارات نظیر آن افرا ثبت کنند و میان آن ثبت نما
بخطوط وصل کنند تا خط عصر حاصل آید پس بر خط عصر شفق ثبت بکنند اول العصر
و بر خط عصر شفق آخر العصر و بقیه این دو خط بر ظهر هر طاراب رسم کنند با نظری که

بعد از افزای شمس بروج دو از متوازی که ابعاد میان آنماست در بر ظهر جبهه رسم کنند
پس طرفه سطره بر مثل ارتفاع عصر یک یک جزو و مرکز جبهه نهند و تقاطع خط
سطره با مدار را که بجهت آن جزو رسم شده ثبت کنند و میان آن ثبت نما
و وصل کنند بطریقی که در صفای مذکور شد تا خطوط عصر حاصل آید و بجهت شفق
رسم خطوط ساعات معوج بر عضاوه
فرض کنیم که آن ما بین البینین است
از عضاوه و آن خط طول البینین
پس آن را افراج کنیم تا دو مدار
آن شود و بر مرکز بعد از تقاطع
رسم کنیم و آنرا بشصت قسم کنیم و از نقطه خطوط بآن قسم کنیم
تا خط آن را قطع کنند بر نقطه ای که آن سه است پس خط طول عضاوه را در ما بین البینین
بر نسبت تمام مذکور قسمت کنند و از موضع تقاطع خطوط عرضیه در سطح عضاوه
مدارات عضاوه را افراج کنند خطوط ساعات معوج حاصل آید و نقطه ای که موضع خط
نهایت ساعت اول و بعد از او دوم بر دو سمت موضع خط نهایت ساعت دوم
و بعد از او سوم موضع خط نهایت ساعت سیم و بعد از او چهارم موضع خط نهایت
ساعت چهارم **باب هفدهم** در معرفت کیفیت استخراج جدول مستور و جبهه معرفت
مقطرات و افق و انصاف قطار مدارات و غیر ذلک قسمی می دهند بجهت افرا و افراج
و غیر ذلک و آن همه بر یک خط در عمل و اما باین صفت جدول وضع کرده اند

جدید الفہرست

استخراج ابعاد مراکز افقی و مقنطرات از مراکز خفیه و تعیین مراکز دایره سموت می توان کرد

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

۱۱۱

و فضل ربع دور بر آن نصف گیرند پس چپ آن نصف در محفوظ ضرب کنند و حاصل
بر چپ فضل ربع بر نصف آن جزو قسمت کنند و خارج قسمت را باز بر آن جزو جزو
و ضعیف کنند و باین طریق اجزای نصف دور را تمام عمل کرده و در جدول آورده و نیم
و جدول نیست و اتفاقاً قطره که درین جدول موضوع شده همه با جزو نیست
که نصف قطر مدار اعظم در وسط لایه شصت گیرند و اگر خواهند که اعداد که در جدول
موضوع میشود کمتر باشد نصف قطر مدار مذکور را اسی گیرند و آنچه در جدول است نصف
کنند و اگر خواهند نصف قطر آن مدار را پانزده گیرند و ربع آنچه در جدول است بگیرند
و چنان کیفیت استخراج این جدول معلوم شد طریق عمل باین جدول در ابواب
آینده ایراد کنیم و الله اعلم بالصواب **باب مجدم** در معرفت انصاف قطره
مدارات افقی و مضطرب است و لایه شصت از جدول ستور اگر در شصت باشد و بعد
از معدل النهار را از ربع دور وسطا کنند و اگر جنوب بود بر ربع دور افزایند آنچه
باز باقی با حاصل در جدول نیست بود بعد از جدول از مرکز صفحه پس هر یک از دو
خط وسط السما که در جدول است هدی بود و شصت قسم و مرکز آنست موضع قطره
از مرکز صفحه معین شود و بجهت افقی و مضطرب خط وسط السما را افزایند و آنرا
باجزاء نصف قطر مدار پس هدی قسمت کنند پس عرض بلد را بجدول آورند آنچه باقی
آن بود محفوظ دارند و هم عرض بلد را از نصف دور وسطا کنند آنچه باقی باقی
در جدول با محفوظ جمع کنند قطره افقی حاصل آید پس محفوظ را از نصف قطر افقی
کنند آنچه باقی ماند بعد از آن افقی بود از مرکز صفحه در جانب فوق و در مضطرب

به نقطه که از عرض بلد کمتر بود آنرا از عرض بلد تقاطع کند آنچه باز باقی بود در
 جدول دستور محفوظ دارند پس همان نقطه بر عرض بلد افزایند و مجموع را
 از نصف دور تقاطع کند آنچه باز باقی باشد در جدول محفوظ جمع کند قطره
 نقطه حاصل آن محفوظ را از نصف قطر آن نقطه تقاطع کند بعد از
 آن نقطه از مرکز ضعیف در جانب فوق و هر نقطه که از عرض بلد بیشتر بود
 اول عرض بلد از آن تقاطع کند آنچه در جدول باز باقی ماند محفوظ دارند
 پس عرض بلد را بر آن نقطه افزایند و حاصل را از نصف دور تقاطع کند
 آنچه در جدول باز باقی بود محفوظ را از آن تقاطع کند قطر آن نقطه
 و مجموع نصف قطر نقطه با محفوظ بعد مرکز آن نقطه بود در جانب فوق
 از مرکز ضعیف و الله اعلم **باب نهم** در معرفت انصاف و خط مدارات
 و افق و معطرات و خط لاب جنوبی از جدول دستور اگر مدار شمالی بود بعد از
 از معدل النهار بر ربع دور افزایند و اگر جنوبی بود از ربع دور تقاطع کند
 آنچه باز حاصل باشد در جدول ثبت بود بعد در جدول از مرکز ضعیف اما
 معرفت قطراتی بجهان نوع است که در خط لاب شمالی مذکور شد الا
 آنکه مرکز افق در خط لاب جنوبی در جانب تحت الارض بود اما نقطه
 در نقطه که از عرض بلد کمتر بود آن نقطه را بر عرض بلد افزایند آنچه باز
 حاصل در جدول محفوظ دارند پس آن نقطه را از عرض بلد تقاطع کند
 و باقی را از نصف دور پسند از آن در جدول باز باقی دوم بود باقی

جمع کند

جمع کند قطر آن نقطه حاصل آن پس خط را از نصف قطر آن نقطه
 تقاطع کند بعد مرکز آن نقطه از مرکز ضعیف در جانب تحت الارض حاصل آن
 و آن نقطه که در عرض بلد بود آنچه در جدول باز باقی ماند نصف عرض بلد بود
 بعد آن نقطه بود از مرکز ضعیف در جانب فوق الارض و هر نقطه که از عرض
 بلد بیشتر بود آنرا بر عرض بلد افزایند آنچه در جدول محفوظ دارند
 پس عرض بلد را از آن نقطه تقاطع کند و باقی را از نصف دور پسند از آن
 باقی دوم در جدول محفوظ را از آن تقاطع کند قطر آن نقطه حاصل آن
 با نصف قطر آن نقطه جمع کند بعد مرکز آن نقطه در جانب فوق الارض
 از مرکز ضعیف حاصل آن و الباقی در انقضات الخطوط و خط لاب جنوبی و خط
 مرکز معطرات ارتفاع خط لاب جنوبی است الا آنکه هر نقطه که کمتر از عرض بلد
 بعد مرکز از مرکز ضعیف در جانب تحت الارض بود و هر نقطه که بیشتر از
 عرض بلد بود بعد مرکز از مرکز ضعیف در جانب تحت الارض بود و الباقی در انقضات
 الخطوط و خط لاب جنوبی و خط لاب جنوبی و خط مرکز معطرات ارتفاع خط لاب
 بود الا آنکه الباقی در مرکز از مرکز ضعیف در جانب تحت الارض بود و الله اعلم **باب**
پنجم در معرفت مرکز دایره سموت از جدول دستور تمام عرض بلد را در
 جدول در آورند و آنچه باز باقی بود بعد نقطه سمت زمین بود از مرکز ضعیف در جانب
 فوق پس تمام عرض بلد را از نصف دور تقاطع کند آنچه در جدول باز باقی بود بعد
 سمت مقدم بود از مرکز ضعیف در جانب تحت الارض و این در خط لاب است و در خط

85

این کتاب در کتابخانه
 شاهنشاهی ایران
 ثبت شده است
 شماره ثبت
 ۱۳۰۴
 تاریخ ثبت
 ۱۳۰۴
 در شهر تهران
 در روز ۱۳۰۴
 در ماه ۱۳۰۴
 در سال ۱۳۰۴

این کتاب در کتابخانه
 شاهنشاهی ایران
 ثبت شده است
 شماره ثبت
 ۱۳۰۴
 تاریخ ثبت
 ۱۳۰۴
 در شهر تهران
 در روز ۱۳۰۴
 در ماه ۱۳۰۴
 در سال ۱۳۰۴

